

OBSAH

	Seznam použitých značek, veličin a jednotek	8
	Předmluva	10
1	Úvod	11
2	Metalografie	13
2.1	Vnitřní stavba kovů a slitin	13
	Označování prvků	17
	Periodická soustava prvků	17
	Vazby atomů	18
2.1.1	Krystalová mřížka	20
2.1.2	Nedokonalosti skutečné mřížky	23
2.1.3	Základní pojmy fyzikální chemie	25
2.1.3.1	Soustavy o jedné složce	25
2.1.3.2	Soustavy o dvou složkách	27
2.1.4	Zákon fází	28
2.1.5	Kovy a jejich slitiny	31
2.1.6	Chladnutí a ohřev čistých kovů nepolymorfních a polymorfních	32
2.1.7	Krystalizace čistých kovů	36
2.1.8	Polymorfie železa	38
2.2	Základní pojmy podvojných slitin a jejich rovnovážné diagramy	39
2.2.1	Dva kovy <i>A</i> a <i>B</i> jsou v tekutém i tuhém stavu úplně rozpustné	41
2.2.1.1	Tuhý roztok	43
2.2.1.2	Postup vzniku krystalů tuhého roztoku	45
2.2.1.3	Podstata a mechanismus difuze	46
2.2.2	Dva kovy <i>A</i> a <i>B</i> jsou v tekutém stavu úplně rozpustné, v tuhém stavu nerozpustné	48
2.2.3	Změna rozpustnosti v tuhém stavu	52
2.2.4	Krystalizace kovů s překrystalizací v tuhém stavu	55
2.3	Rovnovážný diagram železo–uhlík	57
2.3.1	Metastabilní soustava Fe–Fe ₃ C	60
2.3.2	Stabilní soustava železo–grafit	66
2.3.3	Vliv legovacích prvků na diagram Fe–Fe ₃ C	68
2.3.4	Význam a použití rovnovážných diagramů	71
	Otázky a úlohy	72
3	Tepelné zpracování kovových materiálů	75
3.1	Účel a základní rozdělení způsobů tepelného zpracování	75

3.2	Teorie tepelného zpracování	76
3.2.1	Ohřev	77
3.2.2	Ochlazování	79
3.2.2.1	Vliv rychlosti ochlazování na segregaci	79
3.2.2.2	Vliv rychlosti ochlazování na rozpad austenitu	80
	Izotermický rozpad austenitu	81
	Perlitická přeměna	82
	Bainitická přeměna	83
	Martenzitická přeměna	84
	Vliv obsahu uhlíku a legovacích prvků na diagram IRA	85
	Anizotermický rozpad austenitu	87
3.3	Žíhání	89
3.3.1	Žíhání ocelí	89
3.3.2	Žíhání litin	96
3.3.3	Žíhání neželezných kovů	97
3.4	Kalení a popouštění ocelí	98
3.4.1	Kalitelnost – prokalitelnost – zkoušky prokalitelnosti	100
3.4.2	Kalicí prostředí	104
3.4.3	Způsoby kalení	108
3.4.3.1	Způsoby kalení martenzitického	108
3.4.3.2	Způsoby kalení bainitického	111
3.4.4	Popouštění kalené oceli a jeho kombinace s kalením	112
3.4.4.1	Popouštění nástrojových ocelí	114
3.4.4.2	Zušlechťování	115
3.4.5	Tepelné zpracování rychlořezných ocelí	117
3.5	Zvláštní způsoby tepelného zpracování	119
3.5.1	Patentování	119
3.5.2	Tepelně mechanické zpracování	120
3.5.3	Rozpouštění – vytvrzování – stárnutí	120
3.6	Povrchové tvrzení	121
3.6.1	Povrchové kalení	122
3.6.2	Chemicko-tepelné zpracování ocelí	125
	Cementování	125
	Nitridování	127
	Nitrocementování	128
3.7	Zařízení pro tepelné zpracování	129
3.7.1	Zařízení pro malosériovou a kusovou výrobu	130
3.7.2	Zařízení pro velkosériovou a hromadnou výrobu	134
	Otázky a úkoly	135
4	Zásady pro volbu tepelného zpracování	137
5	Technologická cvičení	139
5.1	Metalografie	139
5.2	Tepelné zpracování	142
6		

Seznam norem pro strojírenskou technologii a technologická cvičení .	151
Literatura	154
Česko-anglicko-německo-ruský slovník vybraných odborných výrazů	155
Rejstřík	171